

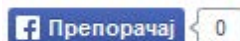
Дневна хемеротека за 03.06.2015г.

МИА – Промовиран проектот „Вода за живот“ во Веница

ЧЕТВРТОК, 04 ЈУНИ 2015, 10:02:33

Промовиран проектот „Вода за живот“ во Веница

среда, 03 јуни 2015 14:23

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Виница, 3 јуни 2015 (МИА) - Проектот Управување со речниот слив на река Брегалница „Вода за живот“ финансиран од Швајцарската влада, а имплементиран од Министерството за животна средина и просторно планирање во соработка со МЗШВ во Виница организираше завршна активност за подигнување на јавната свест за прашања поврзани со водата по течението на река Брегалница.

- Во проектот се вклучени 15 општини од брегалничкиот регион кои учествуваа во чистењето на река Брегалница, Кочанска и Зрновска река. Во текот на денот во Виница се реализираа повеќе активности меѓу кои експерименти за прочистување на вода, изработка на макета за течението на Брегалница, како и тестирање на вода - примероци од локални бунари и испитување на основните хемиски параметри. Проектот во целост е успешен, изјави Владимир Ставриќ, заменик проектен менаџер.

Во рамките на проектот се одржа и предавање на тема „Притисоци и влијание на земјоделството врз водните ресурси во брегалничкиот регион“ со професор доктор Душко Мукаетов и предавање на тема „Одржливо користење на вода во производството на ориз“ за кое предавачи беа Јозеф Рикман и Панче Николов од програмата за зачувување на природата.

На манифестацијата во Виница првата награда за најдобра фотографија на тема „Вода за живот“ ја доби Благој Данев од општина Зрновци. **кг/сс/14:22**

[Сител - Промовиран проектот „Вода за живот“ во Виница](#)

Проектот Управување со речниот слив на река Брегалница „Вода за живот“ финансиран од Швајцарската влада, а имплементиран од Министерството за животна средина и просторно планирање во соработка со МЗШВ во Виница организираше завршна активност за ..

[Курир- Промовиран проектот „Вода за живот“ во Виница](#)

Проектот Управување со речниот слив на река Брегалница „Вода за живот“ финансиран од Швајцарската влада, а имплементиран од Министерството за животна средина и просторно планирање во соработка со МЗШВ во Виница организираше завршна активност за ...

ТВМ- Еколозите во државава се погласни

ЕКОЛОЗИТЕ ВО ДРЖАВАВА СЕ ПОГЛАСНИ

Written by Јаковлева Лионела.

Еколозите во државава се погласни . Целта им е да се слушне и нивниот глас при донесувањето на некои одлуки со кои, според нив, се загрозува животната средина. Илина Арсова од еколошкото друштво „Лагадин“ вели дека борбата е тешка но мора да се истрае бидејќи спроведувањето на некои одлуки можат многу скапо да не чинат. Таа тука акцент стави на проектот за изградба на патниот правец Охрид- Св. Наум кој треба да поминува низ националниот парк Галичица со што ќе биде исечена голема површина на шума во паркот а со тоа ќе се наруши еден единствен еко систем.

Бев многу разочарана од надлежните и нивната дрскост кои посегнаа кон презонирање на НП Галичица само со цел да го протуркаат овој проект. Појасот во кој треба да поминува патот е обележан со зелена боја што значи има висок еколошки приоритет. Сега тие сакаат да го деградираат и да го стават во зона со жолта боја што значи дека тука може да се гради. Вакво нешто нема никаде во светот, категорична е Арсова.

Арсова објаснува дека сега засега е стопирана постапката за изградба на патот на овој потег. Треба да се направи нова стратегија за Галичица бидејќи оваа е неприфатлива ниту за еколозите ниту за инвеститорите. И тие не сакаат да вложат пари во нешто што ќе има трајни негативни последици по животната средина, објаснува Арсова.

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Во оваа битка покрај ЕД „Лагадин“ се приклучија и Здружението за заштита на животни и животна средина ЕДЕН од Скопје како и здружението ФРОНТ 21/42. Тие беа најгласни за Галичица но и за заштитата на Студенчишкото блато. Александра Бујароска од ФРОНТ 21/42 вели дека во никој случај нема да дозволат белите дробови на езерото да бидат уништени со бетонски градби кои со ГУПОТ кој го донесе општината се предвидени за овој потег. Тие неодамна до Општина Охрид доставија цел список со забелешки, мислења и предлози на Нацрт- извештајот за Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина.

Како исход од досегашната кампања е тоа што Министерството за животна средина и просторно планирање даде препорака да се почитува Студијата која е изготвена пред десетина години и во која стои дека за студенчишкото блато нема компензациони мерки. Очекуваме од страна на општината да ја укине одлуката за пренамена на земјиштето во простор за домување, вели Бујароска.

Од Здружението за заштита на животни и животна средина ЕДЕН информираат дека сите нивни забелешки, мислења и предлози од страна на Општина Охрид се прифатени и се инкорпорирани во Нацрт извештајот за стратегиска отценка на влијанието врз животната средина. Тој е доставен до Министерството за ЖСПП од каде е добиено позитивно мислење.

Неодамна и Министерот за животна средина Нурхан Изаири потврди дека остатокот од студенчишкото блато треба да се заштити.

Преставниците од еколошките друштва велат дека ова е само една добиена битка и дека до конечна победа има уште многу работа. Тие се едногласни во тоа дека нема да дозволат институциите да ги игнорираат и да ги прескокнат кога донесуваат одлуки значајни за животната средина.

МКД - Загадување: Пасивни институции, краткорочни мерки, токсичен воздух и нови заболувања!

Влажната зима и сончевата пролет, заедно со нестабилната политичка клима, како да ја оддалечија јавноста од незаинтересираноста на надлежните структури за третманот кон аерозагадувањето. Загадениот токсичен воздух и понатаму е горлив и здравствен ..

МКД

АНАЛИЗА

Загадување: Пасивни институции, краткорочни мерки, токсичен воздух и нови заболувања!

Влажната зима и сончевата пролет, заедно со нестабилната политичка клима, како да ја оддалечија јавноста од незаинтересираноста на надлежните структури за третманот кон аерозагадувањето. Загадениот токсичен воздух и понатаму е горлив и здравствен проблем во урбаните средини. Жителите на Тетово, Скопје, Кичево, Кавадарци, Кочани, Велес и Битола се надишија загаден воздух колку за цела година!

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Истовремено, недостигаат конкретни и долгорочни решенија за намалување на честичките и металите, со што би се намалил и трендот на респираторни болести, но и загадената почва и храна.

Досега изоставуваат транспарентни извештаи за контролите кон малите и големите индустриски капацитети. Поголемите градови се пренатрупани со густ сообраќај со возила со „Еуро 0“ стандард. За домаќинствата сè уште најевтино достапно греење е огревното дрво, се бараат разни „алтернативни“ начини за топлење, а сè уште нема платформа за развиен гасоводен и поеколошки систем. Истовремено, низ земјава опстојуваат стотици дивоформирани депонии, каде што на големо се палат гуми, пластика и разнo ѓубре, па чадот создава токсичен облак над урбанизираните подрачја.

Во пролетниот и летниот период чадот не „пече“ на нос, не е толку интензивен, но мерните станици укажуваат на константно загадување, особено со ПМ 10-честички.

Според Законот за квалитет на амбиенталниот воздух, приспособен со строгите гранични вредности од законодавството на ЕУ, дозволеният број надминувања на концентрираната прашина (ПМ10) годишно е ограничен на 35 пати/денови. Меѓутоа, низ земјата оваа квота е веќе исполнета во првите месеци откако влеговме во 2015 година. И тоа на речиси сите мерни места низ државата.

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Станица	Последно надминување	Концентрација ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Вкупен број	Дозволен број
Центар	2015-05-22	57.0	54	35
Карпош	2015-05-22	57.9	42	35
Лисиче	2015-05-22	51.9	74	35
Гази Баба	2015-05-31	50.5	80	35
Ректорат	2015-05-22	55.8	45	35
Миладиновци	2015-02-24	80.1	26	35
Мршевци	-	-	0	35
Битола 1	2015-05-07	62.4	43	35
Битола 2	2015-05-22	54.6	74	35
Кичево	2015-05-19	55.5	114	35
Лазарополе	-	-	0	35
Тетово	2015-05-31	112.8	146	35
Велес 1	-	-	0	35
Велес 2	2015-05-22	53.1	68	35
Кочани	2015-05-24	55.2	75	35
Кавадарци	2015-05-23	51.8	88	35
Куманово	-	-	0	35

Тетовци дишеа загаден воздух „богат“ со опасни честички во 146 од досегашните 153 денови во 2015! Кичево било изложено на ваква прашина низ 114 дена, Кавадарци низ 88, Кочани 75, Велес 68, а битолчани ги црнеле белите дробови „само“ низ 43 загадени дена.

Во скопската англомерација на мерното место во Гази Баба досега имало високо присуство на опасни честички низ 80 дена, за Лисиче регистрирана е бројка од 74, а во Центар 54.

Недоволно мерки за долгорочна политика кон аерозагадувањето

Последниот ревизорски извештај за „Ефикасноста на мерките за обезбедување на квалитетот на воздухот во Република Македонија“ потенцираше неколку проблематични точки. Извештајот се однесува на периодот од 2012 до 2014 година, а со ревизијата се опфатени активностите на повеќе институции, како Министерството за животна средина и просторно планирање (МЖСПП), Управата за животна средина, Државниот инспекторат за животна средина (ДИЖС), Институтот за јавно здравје, Центри за јавно здравје, единици на локалната самоуправа - Секторот за животна средина и Секторот за инспекциски надзор.

Во него ревизорот забележува неколку работи во однос на отсуството на редовни мерења на квалитетот на воздухот поради неисправност на дел од мерните станици, не се обезбедени финансиски средства и не е распишан оглас за јавна набавка за резервни делови за мерните станици, отсуство на персонал, лабораториска опрема, недоволен инспекциски надзор, некомплетен информативен систем...

За загадувачите економијата високо пред екологијата

Невладината организација „Фронт 21/42“ неодамна направи истражување на темата „Дали и колку плаќаат загадувачите во Македонија?“. Во него стои дека дел од најголемите фабрики, разни индустриски чинители, оператори и трговци на употребувани стоки воопшто не плаќаат за загадувањето што го трпиме, а истовремено и го плаќаме. Од вкупно 3.514.980 евра, колку што треба да бидат собрани од издадени налози за екодозволи, од надоместоци за фосилни горива, прекршочни глоби или од увоз на отпадоци, остатоци и разни супстанции, на сметката на Министерството за животна средина (МЖСПП) во 2012 година се уплатени помалку од 10.000 евра!

Реалната сума веројатно е поголема, бидејќи ова се бројки единствено од пристигнати информации од институциите, каде што владее хаос со наплатата. Со одолжувањето на процесот за добивање еколошка дозвола, надлежните органи им овозможуваат на дел од загадувачите во државава со години да не плаќаат ништо. Дури да бидат и заштитени од плаќање казни кога ги надминуваат законски дозволените гранични вредности.

Документот, кој се осврнува на спроведувањето на одредбите од Законот за животна средина и начелото „Загадувачот плаќа“, покажува дека во периодот 2010-2013 година Државниот инспекторат за животна средина изрекол казни од висина од 103.000 евра, а наплатил само 3.000 евра. Исто така, уочува и голем број недоследности кон А-интегрираните еколошки дозволи наменети за поголемите фабрички капацитети, кои се во надлежност на МЖСПП.

„За добар дел од операторите никогаш не е издаден никаков налог за наплата! Нема координиран систем за наплата - датумите на решенијата покажуваат стихијност и конфузност. На пример, кај 'Фени' во 2013 година се издаваат решенија за наплата за 2012 и 2011, се издава прво решение за 2009, а потоа за 2008 година“, стои во истражувањето на „Фронт21/42“.

Исто така, прикажани се и поголем број нелогични пресметки од екодозволите. Кај „Џонсон Мети“, барањето за измена на дозволата е двојно повисоко од годишната дозвола и надзор и многу повеќе од првото барање. Невладината утврдила дека собраните суми во 2010 година отскокнуваат од сите други години речиси кај сите оператори. Кај „Силмак“ од Јегуновце, односно новиот сопственик „Југохром фероалојс“ побарал измена на дозволите со подолги рокови со објаснување дека „ништо не е инвестирано“, а сепак, истата инсталација, без никакви мерки во периодот 2008-2010 има налози од 270.000 до 11.000.000 денари.

Истовремено, стои во истражувањето, некои инсталации пред да инвестираат во мерки плаќаат двојно помалку отколку по мерките, што е спротивно на логиката на директивата. За разлика од МЖСПП, искуството покажува дека општините се многу поорганизирани и поревносни во наплатата кон Б-дозволите за помалите загадувачи.

„Најголемиот проблем со ИСКЗ-дозволите, сепак, е долгиот период на добивање на дозволата кај дел од инсталациите, вклучувајќи ги и големите загадувачи како 'Макстил', 'Окта' и 'РЕК Битола'. На овој начин државата индиректно ја помага нелојалната конкуренција - оние што имаат дозвола и плаќаат за неа секоја година и инвестираат во мерки за почисто производство, додека оние што 'чекаат' дозвола со години не само што немаат никаква обврска да инвестираат во чиста технологија и не само што не плаќаат ништо за дозволата и годишниот надзор, туку во текот на процесот се заштитени и не може да им се изрече казна за надминување на граничните вредности на емисиите на штетни материји“, стои во истражувањето на „Фронт21/42“.

Доколку концентрациите на честичките ПМ10 и ПМ2,5 се намалат до законски дефинираните вредности, од „Фронт 21/42“ потенцираат дека годишно во Македонија ќе се спасат преку 800 животи, а Фондот за здравство ќе заштеди 151 милион евра.

Република Македонија
 Министерство за животна средина
 и просторно планирање

Од таму потсетуваат дека студијата на Светска банка веќе покажа дека како последица на загадувањето со ПМ 10 годишно се губат по 1.350 животи. Поради хроничен бронхитис и астма се губат по неколку илјадници работни денови, а предвремените смртни случаи и изгубените работни денови ја чинат нашата економија 253 милиони евра, која во 2011 оваа сума била 3,2 отсто од БДП.

Синдромски пријавени инфективни заболувања по возрастни групи, во периодот Јануари-Декември 2014 година, нивно процентно учество и инциденца/100.000 жители

Табела бр.1

<u>Инциденца и број на случаи според синдром и возрастни групи</u>	Р.Македонија:				2014 година			
	0-6 год.	7-19 год.	20-59 год.	60+ год.	Вкупно	Просек неделен	Процент	Инциденца
Инфекција на горни респираторни патишта	220529	174596	212074	62887	670086	12886	74,6	32843,7
Инфекција на долни респираторни патишта	62131	33247	64380	37673	197431	3797	22,0	9676,9
Испина треска	37	7	0	0	44	1	0,0	2,2
Менинго енцефалитис	5	3	1	1	10	0	0,0	0,5
Водена дијареа	9646	7502	10461	3152	30761	592	3,4	1507,7
Крвава дијареа	4	0	4	3	11	0	0,0	0,5
Акутна инфективна жолтица	34	70	203	29	336	6	0,0	16,5
Акутна хеморагична треска	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
Вкупно	292386	215425	287123	103745	898679	17282	100,0	44048,0

За последиците од аерозагадувањето неодамна алармираше и организацијата „Ќе дишеме или ќе издишеме“. Од таму истакнаа дека во Македонија има над 800.000 граѓани со респираторни болести. Овие бројки растат од година за година. Над 670.000 луѓе се заболени од проблеми со горните дишни патишта, како и околу 200.000 со заболувања на долните дишни патишта.

Дневник - [Казна од 2.000 евра за тетовска фирма што палела отпад](#)

Дневник

ONLINE

🏠 МАКЕДОНИЈА | ЕКОНОМИЈА | СВЕТ | ХРОНИКА | МЕТРОПОЛА | КУЛТУРА | СПОРТ | ОМНИБУС | АКТУЕЛНО | ОТВО

МАКЕДОНИЈА

Датум: 03.06.2015, 16:23

📘 Ми се допаѓа { 0

КАЗНА ОД 2.000 ЕВРА ЗА ТЕТОВСКА ФИРМА ШТО ПАЛЕЛА ОТПАД

Во Тетово е изречена првата поголема казна поради загадување на животната средина. Тетовска фирма е казнета со 2.000 евра поради палење отпад. Во последниот викенд од минатиот месец на страната на општина Тетово „Е-рапорт“ и преку бесплатниот телефонски број, голем број граѓани реагирале поради неовластено палење и загадување на воздухот на патот Тетово - Скопје кај клучката на излезот од градот.

„Инспекторите за животна средина на општина Тетово по добиените пријави, излегоа на терен и констатираа прекршување на Законот за менаџирање отпад, а кој се однесува на палење отпад. Овој прекршок е направен од субјектот „Пофикс-Тетово“. Загадувачот е казнет со 2.000 евра за правното лице и 400 евра за одговорното лице на компанијата. Ако во рок од осум дена фирмата плати, казната ќе се намали за половина“, соопштуваат од општинскиот инспекторат.

Ова не се први казни на тетовските инспектори по екологија. Во април и мај тие изготвиле 5 пријави против физички лица што вршеле загадување. Две пријави се реализирани и сторителите се казнети со по 300 евра, а три пријави се против непознат сторител. Во истиот период казни добиле и три фирми. Освен „Пофикс“ казнета е уште една фирма, која казната ја уплатила во законскиот рок и таа ~ е намалена за половина, а една фирма добила опомена. (З.А.)

ТВМ - Еколошката свест стагнира, проблемите се поголеми

ЕКОЛОШКАТА СВЕСТ СТАГНИРА, ПРОБЛЕМИТЕ СЕ ПОГОЛЕМИ

Written by Нелоска Валентина.

5 јуни се одбележува како Ден на животната средина. Општина Охрид го одбележува овој ден со активности како што се собирање на стара хартија во основните училишта или собирање на отпадно масло. Јавната свест за за зачувување на животната средина е сеуште на ниско ниво. Тоа се поткрепува со фактот што сеуште нема еколошка депонија и искористување на отпадот како енергетска сировина. Локалната самоуправа преку јавното претпријатија за Комунала хигиена нема понуда на инфраструктура за селектирање

и преработка на отпадот. Рака на срце има обиди за селекција на пластика и хартија, но без големи резултати во пракса многу ретко се применува селекцијата на отпад. Обидите пропаѓаат од несовесните граѓани, но и од поединци кои заработуваат од отпадот, посочува Ракип Дочи, директорот на единствената еколошка депонија во земјава. Нивото на искористување на отпадот во земјава е на ниско ниво, констатира Дочи.

„ Тоа не е едноставна работа, тешка работа е. Во РМ се обидуваме да воспоставиме таков отпад и искористување на фракциите од отпад. Има категории на граѓани кои барајќи егзистенција пребаруваат и го уништуваат системот. Се претпоставува дека таа бројка е 5000 граѓани. Предлагаме решенија и за тој тип на проблеми со цел да дојдеме до стандардите кои ги има воспоставено Европската унија“, подвлекува Дочи.

Република Македонија Министерство за животна средина и просторно планирање

Не успеавме да стапиме во контакт со директорката на Охридски Комуналец со цел да дознаеме што се е предвидено во Прогармата за управување со отпад донесена од Локалната самоуправа и какви се напорите за заживување во пракса на селектирањето отпад во општината. Охрид досега не се справи со дивите депони, но затоа заменикот градоначалник Ангел Јанев информира за обидите да се спроведе проект за прочистување на езерото од отпадните води.

„Во тек е, се бориме за проект кој се однесува на прочистување на водите од охридското крајбрежје посебно во струшкиот дел каде што се Радожда и Калишта, а тој проект чини повеќе од 8 милиони евра. Ние заедно учествуваме, Охрид и Струга и во соработка со Владата се надеваме да го решиме проблемот со отпадот“, кажа Јанев.

Инаку уште во 2008 година започна да се изработува Локалниот акционен план за животна средина (ЛЕАП) како развоен документ за заштита и унапредување на животната средина во општината. Главна цел на овој документ е заштита и унапредување на животната средина и природата, преку систем на мерки и активности за долгорочно планирање, заокружени со временска и финансиска рамка.

ЛЕАП-от, беше потпишан од повеќе министерства и институции во 2013 година и е со време на траење за период од 6 години.

TETOVASOT - [Masakër ekologjike në Komunën e Zhelinës!](#) [\(FOTO\)](#)

Masakër ekologjike në Komunën e Zhelinës! (FOTO)

in Maqedoni 03/06/2015

Shkatërrimi i pyjeve në nivel qendror dhe lokal, ende mbetet një dukuri mjaft shqetësuese, kurse mbrojtja e pyjeve nga prerja ilegale e dorës së njeriut është bërë një përditshmëri.

Sezoni dimëror konsiderohet si një ndër sezonet ku prerja e pyjeve bëhet në menyrë ilegale. Mbrojtja e tyre është shumë e vështirë. Sipas kësaj dukurie faktor kryesor që do të ndikonte në parandalimin e dëmtimit të pyjeve, është shtimi i numrit të rojtareve ngase sipas Agjencisë Pyjore të Maqedonië nje rotar duhet te ruaj deri ne 1000 hektar!

Si pasojë e kesaj shprehie e cila dominon ne vendin tonë kjo do të ndikojë në të ardhmen sepse kjo ndryshon klimen ne te cilen kemi ne sot e cila nuk njihet e pershtatshme per jeten e njeriut ne tok si dhe nuk I ploteson kerkesat per jetes me te mirë.

Humbja e pyjeve për kultivimin e sistemeve tradicionale të paqëndrueshme, shpesh pastrimi nëpërmjet metodave të djegjes dhe të prerjes mund të jenë jetëshkurtëra.

Kur dëmtimet e pyllit janë të vogla pylli rigjenerohet dhe në pak vite mund edhe të zëvendësohet, raporton Almakos.

Република Македонија Министерство за животна средина и просторно планирање

Në rast se pylli menaxhohet në mënyrë të suksesshme për prodhimtarinë e tij, zakonisht për lëndëdrusore, ai mbetet relativisht i qëndrueshëm.

Shpyllëzimi ndikon direkt në tokë. Bimësia drunore dhe barishtore vepron si një sfungjerthithës i ujit dhe e lëshon atë gradualisht nga toka në përrrenjtë dhe nëpërmjet të avullimit në atmosferë.

Kur jemi këtu nuk kemi se si mos ta themi që Komuna e Zhelinës ka kohe që përjeton masakër ekologjike. Në afërsi të autostradës Tetovë-Shkup, rruga e vjetër, dora e njeriut ka katandisur kaq tmerësisht natyrën, atë që vetë natyra sdo mund t'ja bënte vetes. Burimet jo formale tona mësojnë që vetë Kryetari i Komunës së Zhelinës ka ofruar për shitje ca hektar pyje me çmim 1.5 euro për metër katrot.

Personat që deri tani kanë blerë pyje, i kanë prerë drunjtë pa kurfar kriteresh.

Në njërën nga fotot mund të shihet ku është improvizuar një rrugë nga ana e pasme, me ç'rast mundësohet hyrje me buldozere dhe ekskavatore për të shkatërruar pyjet./Almakos/

